

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

1. JANUAR - 31. DECEMBAR 2018.

SARAJEVO, JANUAR 2019. god.

SADRŽAJ:

1. Kratak sažetak

2. Strateške izjave 2015-2026

3. Rezultati postignuti u 2018. godini

- 3.1. Privući i prepoznati odgovorne i pozitivne mlade ljude koji posjeduju etiku
- 3.2. Angažovati i izgraditi lidere unutar zajednice
- 3.3. Podržati i ulagati u ideje društvenih poduzetnika koje obećavaju
- 3.4. Postati regionalni zlatni standard kada je u pitanju održivost i društveni biznis

4. Razvoj Mozaika

- 4.1. Regionalno skaliranje
- 4.2. Investicijski fond Impakt II Fondacije Mozaik
- 4.3. Izgradnja zajednice i analitika podataka
- 4.4. Mreže

5. Izazovi i strategije za smanjenje rizika

1. KRATAK SAŽETAK

FONDACIJA MOZAIK je društveno poduzetništvo sa sjedištem u Bosni i Hercegovini sa misijom prepoznavanja, razvoja i pružanja podrške inovativnim društvenim poduzetnicima koji se vode pravim vrijednostima, odnosno kreatorima dobre ekonomije. Posvećeni smo postizanju našeg desetogodišnjeg impakta: **Između 2016 i 2025. godine Fondacija Mozaik radit će na unapređenju revolucionarne generacije poduzetnih i inovativnih mladih ljudi – snage koja se vodi vrijednostima, stvara novu društvenu i ekonomsku vrijednost, razvija uspješne društvene biznise i služi kao uzor drugim mladima.**

Kako bismo uključili mnogo različitih zainteresiranih strana, podijelili vlasništvo, povećali učešće i postigli obećani impact, pokrenuli smo on-/offline zajednicu **LONAC**, u kojoj mlade osobe mogu pronaći sve potrebno za njihov profesionalni uspjeh. Od 21. aprila 2018. godine, kada je zajednica pokrenuta, registrovano je **11.131 pojedinaca**.

Vodimo dva međusobno povezana programa koji stvaraju mogućnosti za mlade: **Program Omladinska banka**, gdje prepoznajemo i podržavamo mlade društvene inovatore i poduzetnike kroz stipendije zajednice. U 2018. godini mladi su se prijavili sa 332 projekta, od čega smo podržali **263, u ukupnom iznosu od 324.153 EUR**. 42% ovog iznosa prikupile su neformalne grupe, a dodatnih 32% Mozaik je prikupio od općina/opština, što znači **da na svaki euro koji Mozaik odobrava putem ovog mehanizma, tri eura su lokalno prikupljena**.

Naš drugi program, **Impakt Inkubator** pruža besplatnu i kvalitetnu podršku mladim društvenim poduzetnicima. Osim mentorstva, Mozaik pruža i značajna ulaganja ovim društvenim poduzetnicima koji su zadovoljili razvijene kriterijume za društvene biznise. 2018. godine inkubirali smo 161 ideju društvenih biznisa i uložili u razvoj prototipa 29 novih biznisa. Konačno, **uložili smo u 15 društvenih biznisa** koja se bave društvenim pitanjima na ekonomski održiv način.

2018. godine razvili smo **strateška partnerstva sa nekoliko firmi**, koje su sada dio ekosistema i pružaju usluge društvenog bankarstva (Sparkasse Bank), stavljaju na svoje police proizvode društvenih biznisa (dm i Mercator) i obezbjeđuju prostore u 3 grada za poduzetnike (PMI).

Mozaikov godišnji budžet iznosio je **1.326.112 EUR**, a potiče **iz 43 različita izvora**, uključujući strateška partnerstva sa 32 općine/opštine, sedam privatnih fondacija (Bosch Stiftung, Mott Foundation, Medicor Foundation, ZEIT Stiftung, TechSoup Foundation, Rockefeller Brothers Fund i jedna anonimna fondacija), jednog fonda (EFSE) i jednog pojedinačnog investitora (anonimno). Ove godine potpisali smo ugovore sa SIDA-om i SDC-om koji su pristali pridružiti se i sufinansirati našu strategiju. EU podržava našu saradnju sa regionalnim fondacijama (SIGN Network) a USAID naš partnerski program sa Eurofoundation o jačanju programa Omladinska banka u Gruziji i Makedoniji.

Ponosni smo što se naša uspješna saradnja sa US Deloitte d2i programom nastavila i što su sa nama sarađivali osam konsultanata u toku 2018. godine. Njihova podrška od 2014. godine u pro-bono savjetovanju sada iznosi preko 3 miliona USD.

2. STRATEŠKE IZJAVE 2016-2025

2.1. VIZIJA

BiH i regija - gdje je ekonomija dobra za svakoga!

2.2. IMPAKT

Između 2016 i 2025. godine Fondacija Mozaik radit će na usavršavanju revolucionarne generacije poduzetnih i inovativnih mladih ljudi - snage koja se vodi vrijednostima, stvara novu društvenu i ekonomsku vrijednost, razvija uspješne društvene biznise i služi kao uzor drugim mladima.

2.3. MISIJA

Prepoznati, osnažiti i uložiti u inovativne društvene poduzetnike koji se vode vrijednostima - tvorce dobre ekonomije

2.4. CILJEVI

2.4.1. PRIVUĆI I PREPOZNATI ODGOVORNE, MORALNE I SAMOUVJERENE MLADE LJUDE

Ključni pokazatelji performansi (KPI eng. Key Performance Indicator): Broj mladih koji imaju koristi od Mozaik online programa učenja i koji polažu testove online.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 50.000 mladih

2.4.2. MOBILIZIRATI I IZGRADITI LIDERE UNUTAR ZAJEDNICE

KPI: Broj projekata zajednice koji povećavaju svijest mladih i njihovu predanost društvenom impaktu, a kojima podršku pruža Mozaik .

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 5.000 projekata koje vode mladi

2.4.3. PODRŠKA I ULAGANJE U IDEJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA KOJE OBEĆAVAJU

KPI: Broj društvenih poduzetnika koji pokreću društvene biznise kojima podršku pruža Mozaik.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 500 društvenih biznisa i mikro biznisa

2.4.4. POSTATI REGIONALNI ZLATNI STANDARD KADA JE U PITANJU ODRŽIVOST I DRUŠTVENI BIZNIS

KPI: % minimalnog održivog proračuna Mozaika koji dolazi iz zadužbenog fonda i društvenih biznisa.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 100% minimalo održivog budžeta (500.000€)

3. REZULTATI OSTVARENI U 2018. GODINI

3.1. PRIVUĆI I PREPOZNATI ODGOVORNE I POZITIVNE MLADE LJUDE SA ETIČKIM STAVOVIMA

3.1.1. RAZVOJ ON/OFFLINE ZAJEDNICE

Kako bi uspostavili i održali ekosistem podrške mladim društvenim poduzetnicima i aktivistima, Mozaik je pokrenuo LONAC, on/offline zajednicu za poduzetništvo i aktivizam. Dio online zajednice nalazi se na platformi www.lonac.pro, gdje se nudi besplatno i kvalitetno end-to-end rješenje za poduzetnike i aktiviste u BiH i regiji.

Na platformi LONAC mlada osoba može dobiti odgovore na svoja pitanja, grantove za društveno inovativan projekt putem Omladinske banke, ulaganje u razvoj prototipa, ulaganje u registraciju društvenih biznisa, individualnu mentorsku podršku, kredit bez kolaterala za ubrzanje procedure i besplatan pristup izgradnji kapaciteta i informacijama. Offline komponente zajednice su treninzi uživo i izgradnja kapaciteta, implementacija društvenih projekata i društvenih biznisa. U 2019. godini uspostaviti ćemo prostorije, LONAC hub, u Sarajevu, Banjaluci i Bihaću.

21. aprila 2018. godine uspostavili smo beta verziju zajednice i do kraja godine imali smo sljedeće rezultate:

- Zajednicu je posjetilo 56.347 osoba (55,6 % žena, 44,4 % muškaraca)
- Posjetioci su učestvovali na 116.505 sastanaka
- 11.131 su se registrovali, iako svi imaju mogućnost pretraživati kao anonimni
- 1.119 osoba (44% žena, 56% muškaraca) razvili su 332 aplikacije za projekte OB,
- 283 je odobreno za finansiranje u 46 općina/opština u BiH
- 161 su ušli u program našeg impakt inkubatora
- 29 su primili investicije za testiranje svog minimalno održivog proizvoda
- Registrovano je 15 društvenih biznisa
- 43 osobe (40% žena, 60% muškaraca) prijavile su se sa idejama za mikrobiznis
- Registrovano je 15 mikrobiznisa
- 69 su se prijavili za društvene banke
- 4 su primili zajam za ubrzanje (Sparkasse)
- 6 su primili ulaganje za ubrzanje (EFSE)

Naši napori bili su usmjereni ka izgradnji zajednice, prikupljanju i provedbi različitih kampanja, događaja i aktivnosti razvoja brenda. Da bismo postigli postavljene ciljeve, definisali smo i proveli marketinške metode koje su nam omogućile da privučemo mlade ljude, sarađujemo sa njima putem različitih kanala, natjeramo ih da učestvuju i dobiju podršku koja je prilagođena njima.

Sljedeće aktivnosti su provedene kako bi se postigao ovaj cilj (svi detalji su dostupni na linku <http://online.fliphtml5.com/ihsr/cejq/>):

1. Kampanje:

- 80 kampanja za projekte Omladinske banke u 32 partnerske općine/opštine
- Kampanja za projekte OB na nacionalnom nivou
- Kampanja za mikrobiznise
- Kampanja za ulaganje u razvoj prototipa i testiranje
- 2 kampanje za ulaganje u društvene biznise
- 5 kampanja za pripravnike

2. Događaji

- 2 Demo Dan 1.0
- 1 Demo Dan 2.0
- 80 promocija kampanja Omladinske banke u općinama/opštinama
- 32 promocije implementiranih projekata Omladinske banke u općinama/opštinama
- LONAC prezentacije
- Ceremonija potpisivanja ugovora sa novih 15 mikrobiznisa

3. Ostale aktivnosti

- Kontinuirana promocija i PR podrška za društvene biznise
- LONAC.pro - pokretanje beta verzije
- Pokretanje LONAC Facebook i Instagram profila
- Dosegli preko 20.000 pratilaca na Facebook stranici Fondacije Mozaik
- Redizajn web stranice www.mozaik.ba
- 3 newslettera– eMpresso
- Novogodišnja čestitka

Naša on/offline zajednica LONAC omogućila nam je da otvorimo više kampanja i pozovemo više ljudi da se prijave nego ikada prije. Članovi odbora Omladinske banke pružaju online i offline podršku za poboljšanje kvalitete projekata, odabiru one koji su razvijeni na osnovu kriterija i odobravaju finansiranje.

3.1.2. LONAC HUB

LONAC HUB je inicijativa koju smo pokrenuli 2018. godine, sa ciljem uspostave mreže hubova usmjerenih na društveni biznis, inovacije i obrazovanje. Naši hubovi sastojat će se od zajedničkog coworking prostora, konferencijskih soba, soba za sastanke i prostora za izradu.

Završili smo pripremnu fazu za Lonac Hubs u Sarajevu i Banjaluci 2018. godine i očekujemo da će oni biti aktivni do kraja prvog kvartala 2019. godine. Osim toga, sklapamo partnerstvo sa PMI radi uspostavljanja programa inovacija u Sarajevu, koji ima za cilj povezivanje poduzetnika i inovatora sa svim relevantnim zainteresiranim stranama, kako bi se premostio jaz između ideja i održivih poslovnih poduhvata.

Planirano je da prva faza programa traje 10 mjeseci (do kraja 2019.god), nakon čega ćemo izvršiti prilagodbe na osnovu potreba naše ciljne grupe.

Dugoročni plan je da imamo mrežu hubova u svim većim gradovima u BiH, a do kraja 2019. godine očekujemo da će biti otvorena najmanje 3, budući da već pregovaramo sa Gradom Bihaćem kao našom trećom lokacijom.

3.1.3. RAZVOJ PARTNERSTVA SA OPĆINAMA/OPŠTINAMA I OSTALIMA

Očekujemo da će se kroz ovu zajednicu postići veliki kolektivni impakt. Uspostavili smo poziciju menadžera za kolektivni impakt i već smo pregovarali sa nekoliko drugih zainteresiranih strana da promoviraju svoje aktivnosti i koriste LONAC kao kanal za pružanje više mogućnosti mladima.

Jedno od najvažnijih partnerstava je ono koje imamo sa općinama/opštinama. Mozaik je nastavio razvijati partnerstva sa vladinim institucijama kako bi osigurao finansijska sredstva i jaku osnovu za održivost programa.

Potpisali smo saradnju za 2018. godinu sa 32 općine: Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Bugojno, Cazin, Doboj, Doboj Jug, Goražde, Gornji Vakuf-Uskoplje, Istočna Ilidža, Jezero, Kladanj, Konjic, Kostajnica, Kotor Varoš, Kozarska Dubica, Laktaši, Lopare, Novi Grad, Novi Travnik, Modriča, Mrkonjić Grad, Odžak, Olovo, Srbac, Šipovo, Tešanj, Ugljevik, Usora, Zvornik, Zavidovići, Žepče, Živinice.

Općine su izdvajale sredstva za Mozaik u svojim godišnjim budžetima, a većina njih je program Omladinske banke uvrstila u svoje općinske razvojne strategije ili strategije za mlade.

Sastanak sa gradonačelnicima, decembar 2017. godine

Razvili smo brojne značajne aktivnosti za predstavnike općina kako bi se okupili i razgovarali o poboljšanjima programa i podijelili najbolju praksu. Ove aktivnosti jačaju sinergiju između Mozaika i općina i omogućuju nam da svima omogućimo dugoročnu perspektivu.

Predstavnici općine u Sarajevu u julu 2018. godine

3.2. ANGAŽMAN I NAPREDAK LIDERA ZAJEDNICE

3.2.1. RAZVOJ OB PROGRAMA

OB program nudi male grantove za neformalne grupe mladih. Svaki grant odobravaju obučeni mladi volonteri, članovi OB upravnog odbora, kroz proces participativnog dodjeljivanja grantova koji je uvršten u LONAC. Oni donose konačnu odluku o tome koji će projekti za mlade biti odobreni i nastaviti da se takmiče za glasove zajednice i dobiju grant. Početkom 2018. godine imali smo 180 članova odbora (98 žena i 82 muškaraca). Među njima je 70 članova odbora, koji su izabrani javnim pozivom u decembru 2017. godine.

Tokom februara-marta 2018. godine, za sve nove članove OB odbora organizovana je online i offline izgradnja mogućnosti. Ključnu ulogu tokom ovih vršnjačkih obuka imali su „stari“ članovi odbora - oni koji su prethodno obavljali ulogu člana odbora u programu OB i tako mogli ponuditi praktične smjernice novajlijama.

Tokom aprila 2018. godine, OB su organizovale offline promocije programa OB u svojim zajednicama

- 100 članova odbora (50 žena i 50 muškaraca) organizovali su 80 prezentacija u kojima je učestvovalo 1.200 mladih (564 žene i 636 muškaraca).

Radionica u Jezeru za nove članove Omladinske banke Šipovo, Mrkonjić Grad i Jezero. Radionica u Ugljeviku za OB iz Lopara i Ugljevika.

Članovi OB odbora imaju aktivnu ulogu u svim fazama razvoja i implementacije programa. Ovo uključuje promociju programa Omladinske banke u njihovim zajednicama, pružanje podrške neformalnim grupama tokom procesa prijavljivanja i praćenje odobrenih projekata. Važno je da članovi odbora služe kao direktan kanal komunikacije između grupa mladih u zajednicama i općinskog/opštinskog načelnika ili predstavnika, te da imaju priliku olakšati unapređenja u okviru programa tokom sastanaka ili promotivnih aktivnosti.

3.2.2. IZGRADNJA KAPACITETA ZA OB MREŽU

Sa ciljem dalje izgradnje kapaciteta OB i jačanja njihove uloge u angažovanju i osnaživanju mladih za aktivizam i poduzetništvo, Mozaik je u Sarajevu organizovao obuku pod nazivom "Business Canvas Model" („Platno poslovnog modela“). Događaj na kojem je učestvovalo 27 predstavnika OB održan je 24. i 25. aprila.

Štaviše, Mozaik je organizovao sedmične online sastanke koji su poslužili kao dodatno mentorstvo članovima Omladinske banke, sa ciljem jačanja njihovih vještina kada je u pitanju uključivanje i osnaživanje mladih u njihovim zajednicama.

Mozaik je od 4. do 7. jula organizovao obuku za 40 članova Upravnog odbora iz BiH, Gruzije i Abhazije.

3.2.3. PARTICIPATIVNI POSTUPAK DODJELE GRANTOVA

Proces dodjele grantova u programu Omladinske banke u potpunosti je usmjeren na mlade: mladi razvijaju aplikaciju, kriterije, pozivaju svoje vršnjake da se prijave u neformalne grupe, mladi mentoriraju proces razvoja projekata i konačno odobravaju projekte za glasanje u zajednici.

U potpunosti online - svaki korak procesa dodjele grantova provodi se online (uključujući podnošenje projekata, proces odabira, praćenje i izvještavanje). Kako bismo podržali one koji nemaju pristup internetu, Mozaik je naveo da je potrebno da se samo 3 člana neformalne grupe (od njih 7) registruju online. Nadalje, promoviramo pozive

ruralnim područjima i omogućavamo besplatan ili jeftin pristup internetu uz podršku privatnih i javnih partnera u svakoj općini.

Transparentnost - svaka prijava koju odobri član odbora Omladinske banke postaje dostupna svima. Svaki član zajednice www.lonac.pro je u mogućnosti pročitati prijedlog projekta i izvještaje, ali i pratiti provedbu projekta.

Članovi odbora OB odlučuju o tome ko će dobiti sredstva. Članovi odbora bili su odgovorni za ocjenjivanje prijave, mentorske grupe da ispune sve postavljene kriterije i odobre prijave za glasačke kampanje. Oni prate projekte tokom cijelog procesa implementacije.

Menadžer za grantove odgovoran je za razvoj kriterija zajedno sa članovima OB odbora, kreiranje materijala za javne pozive i vodiča za prijave, ručak u glasačkim kampanjama, odobravanje prijave za glasačke kampanje, proglašenje pobjednika i sklapanje ugovora. Nadalje, menadžer za grantove je nadgledao implementaciju projekata i cijeli proces dodjele grantova.

Konačnu odluku o odobravanju projekata donijeli su članovi zajednice. Glasali su za projekte koje su smatrali najznačajnijim za lokalnu zajednicu i osigurali finansiranje grupa. Svi prijavljeni za glasanje mogli su glasati za projekte. Svi su mogli glasati samo jednom za jedan ili više projekata.

Detaljni koraci u procesu dodjele grantova: <http://online.fliphtml5.com/ihsr/cvaa/>

3.2.4. OB KAMPANJE - OTVORENI POZIVI ZA PROJEKTE MLADIH

U periodu od 21. aprila do 17. septembra objavili smo 80 poziva (4 kruga) u 32 partnerske općine/opštine i jedan poziv za projekte u BiH u drugim općinama/opštinama (oko 110). Detalji ovog procesa nalaze se na sljedećem linku: <http://online.fliphtml5.com/ihsr/xtuw/>

3.2.5. SVEČANOSTI DODJELE OB - POTPISIVANJE UGOVORA SA GRUPAMA MLADIH

Organizirali smo 63 ceremonije dodjele nagrada u partnerskim općinama, sa ciljem potpisivanja ugovora sa neformalnim grupama. Općinski načelnici, predstavnici općina, članovi odbora i grupe OB prisustvovali su ovim događajima. Osim toga, u 14 općina koje nisu partneri također smo organizovali ceremonije dodjele nagrada tokom nacionalnog poziva za teritoriju BiH.

Sve informacije o ceremoniji dodjele nagrada mogu se pronaći na LONAC blogovima, koji uključuju komentare prisutnih i fotografije sa događaja.

Omladinska banka	Broj projekata	Datum održavanja ceremonije	Blog i fotografije
Bosanska Kupa	19	08.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-bosanskoj-kupi
Bosanski Petrovac	3	08.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-bosanskom-petrovcu
Cazin	5	08.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-cazinu
Doboj	6	05.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanje-ugovora-omladinska-banka-doboj
Doboj Jug	8	02.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-u-opstini-doboj-jug
Gornji Vakuf - Uskoplje	2	06.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-gornjem-vakufu-uskoplju
Istočna Ilidža	2	04.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-omladinska-banka-istocna-ilidza
Jezero	4	04.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-u-opstini-jezero
Kladanj	5	05.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-u-opstini-kladanj
Konjic	2	04.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-omladinska-banka-konjic
Kostajnica	3	20.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-kostajnici
Kotor Varoš	2	05.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-u-opstini-kotor-varos
Laktaši	2	06.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-laktasima
Lopare	2	29.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-dodjela-cekova-i-potpisivanja-ugovora-u-opstini-lopare
Novi Grad	20	11.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-opstini-novi-grad
Novi Travnik	2	08.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-omladinska-banka-novi-travnik
Modriča	16	07.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-opstini-modrica
Mrkonjić Grad	8	06.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-mrkonjic-gradu
Srbac	11	04.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-u-opstini-srbac
Šipovo	4	04.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-u-sipovu
Tešanj	3	05.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-i-dodjela-cekova-u-opstini-tesanj
Usora	11	05.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-u-opstini-usora
Zavidovići	3	08.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-omladinska-banka-zavidovici
Žepče	8	07.06.	https://www.lonac.pro/view-post?uri=ceremonija-potpisivanja-ugovora-omladinska-banka-zepce

Primjeri podržanih projekata

Naslov projekta: Šarena ulica

Grant: € 308

Lokacija: Općina Šipovo

Doprinos zajednice: 168 €

Zahvaljujući mladima u Šipovu, djeca su imala priliku obojiti svoj grad svojim crtežima i zapisima. Imali su četvorosatno okupljanje sa 200 vršnjaka, roditelja i drugih posjetilaca. Uživali su kroz igru, muziku, balone i lično ukrašavanje grada. Ovo je bila rijetka prilika za građane (naročito za djecu) Šipova da prisustvuju ovakvoj vrsti događaja.

Naziv projekta: No limits Play

Grant: € 368

Lokacija: Novi Grad

Doprinos zajednice: €301

Volonteri su renovirali dječje igralište. Ugradili su klackalicu, tobogan i druge igračke. Ukrasili su igralište i učinili ga zabavnim za igru. Igralište je u sklopu vrtića i sada 120 djece ima priliku svakodnevno ga koristiti.

U periodu od 5. juna do 10. decembra 2018. godine platili smo troškove za 269 uspješno realizovanih projekata neformalnih grupa. Ovo je bio izazovan proces jer smo istovremeno ulagali svoje vrijeme u inoviranje LONAC zajednice, posebno u finansijski modul i cijelokupan proces finansiranja projekata. Vrlo je važno naglasiti da svega 14 grupa (5%), zbog drugih radnih obaveza, nisu sproveli svoje projekte.

# Primijenjeni projekti	# Nagrađeni projekti	# Realizirani projekti
332 u 46 općina	283 u 46 općina	269 u 43 općina

Postignuti rezultati 269 finaliziranih projekata su sljedeći:

Ukupan iznos od 269 projekata	Mozaik od donatora	Općine	Doprinos zajednice
324.153€	82.867€	104.750€	136.536€
100%	25.56%	32,32%	42,12%

Volonteri/korisnici

	Korisnici	Volonteri	Odrađeni sati volontera
Ženski	21,543	1.741	12.625
Muški	36.462	2.840	27.031
Ostalo	0	0	
Osobe sa poteškoćama	747	33	39.656
UKUPNO	58.005	4.581	

Doprinos zajednice

	Javne institucije	Firme	Pojedinci	NVO
Broj lica koja su doprinijela	144	147	407	115
U materijalnim sredstvima (EUR)	24.434€	20.456€	36.956€	20.067€
Gotovina (EUR)	€13.559	2,592€	8.215€	10.067€
UKUPNO	37.993€	23.048€	45.172€	30.324€
UKUPAN DOPRINOS ZAJEDNICE				267.042€

Mozaik je kroz program Omladinske banke angažovao ogroman broj i postotak lokalnih resursa. Ono što je važno jeste da je razvoj filantropije bio kamen temeljac tokom svih prethodnih godina, a sam model je uključen u općinske strategije i njihove budžete. Promocija i edukacija volontera o tome kako angažovati lokalne resurse učinili su naš program plodnim i široko prepoznatim.

3.2.6. POTPISIVANJE SOR SA OPĆINAMA (2019-2022)

Nakon implementacije projekata za mlade, organizovali smo 30 svečanosti u općinama/opštinama, sa ciljem promocije postignuća i rezultata podržanih projekata na općinskom nivou. Domaćini ovih događaja bili su predstavnici vlade i članovi odbora koji su podržali grupe mladih i druge zainteresovane strane iz zajednica koje su podržale aktivnosti. Za ove događaje odštampali smo postere uspješno realizovanih projekata u cilju promocije rezultata i sve veće podrške koju pružaju naši donatori i partneri. Osim toga, osigurali smo certifikate o postignućima za grupe mladih, članove odbora i zainteresirane strane koji su dali dodatni doprinos projektima za mlade.

Mozaik je potpisao sporazume o razumijevanju programa Omladinske banke sa 30 općina/opština za **period 2019.-2022.** Važno je naglasiti da će 25 partnerskih općina nastaviti pružati podršku programu za OB, a 5 novih partnerskih općina će se ovom pridružiti partnerstvu. **Ovih 30 općina/opština izdvojit će 610.000 EUR u periodu 2019-2022.**

Tokom 2019. godine planiramo uključiti još 10 općina u program Omladinske banke.

3.3. PODRŠKA I ULAGANJE U IDEJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA KOJE OBEĆAVAJU

3.3.1. MOZAIKOV INKUBATOR IMPAKTA

Mozaik nudi široku podršku razvoju poslovanja potencijalnim mladim društvenim poduzetnicima. Period inkubacije u našem inkubatoru prilagođen je svakom biznisu pojedinačno, gdje se od svih timova traži da učestvuju u nizu događaja.

Sve počinje podnošenjem kratke prijave u LONAC. Tokom ovog dijela inkubacije, start-up timovi se upoznaju sa konceptom ekosistema i društvenog poslovanja. Nakon odabira ideja koje najviše obećavaju, na temelju impakta i tržišnog potencijala, start-up timovi proveli su oko 5 do 8 sedmica razvijajući i utvrđujući svoj koncept društvenog poslovanja koristeći alate kao što je *social business canvas*. Nakon uspješne validacije koncepta na Demo Danu 1.0, odabrani timovi pristupaju procesu *pre-seed* ulaganja (do 2.500 EUR) koji se koriste za razvoj prototipa i testiranje. Slijedi nekoliko mjeseci intenzivnog istraživanja tržišta i testiranja proizvoda/usluga, koje nadziruiskusni interni i spoljni saradnici mentori.

Timovi donose saznanja iz prve faze inkubacije na Demo Dan 2.0, gdje učesnici prezentiraju svoje ideje o društvenim poslovnim idejama komisiji za investicije, koja odlučuje koja će biznisi dobiti dodatnu podršku u iznosu od 20.000€. Ovo ulaganje prati ugovor kojim se regulišu vlasništvo i obaveze svake strane - Mozaika i tima koji je iznio poslovnu ideju - u novom društvenom biznisu koje će se zajednički registrovati, sa Mozaikom kao manjinskim vlasnikom.

Čitavo putovanje od ideje do registrovanog biznisa podržava i vodi uvećan broj mentora vanjskih saradnika, profesionalaca u svim sferama poslovanja koji imaju akademski status. Naš mentorski tim u 2018. godini čini 22 mentora. Naš plan je nastaviti uvećavati broj mentora, kako bismo pokrili svaki aspekt ciklusa razvoja društvenog poslovanja i poboljšali uslugu kroz ponudu korporativnog volontiranja u okviru platforme LONAC. Niz događaja u 2018. godini u organizaciji Mozaika doprinio je izgradnji jake baze za proces inkubacije novih biznisa. Tokom godine, mlade žene i muškarci razvili su 161 ideju za društveni biznis, dok je Mozaik investirao *pre-seed* ulaganje u 29 prototipa društvena biznisa i registrovao jedno društveno poduzetništvo.

3.3.2. DEMO DAN 1.0

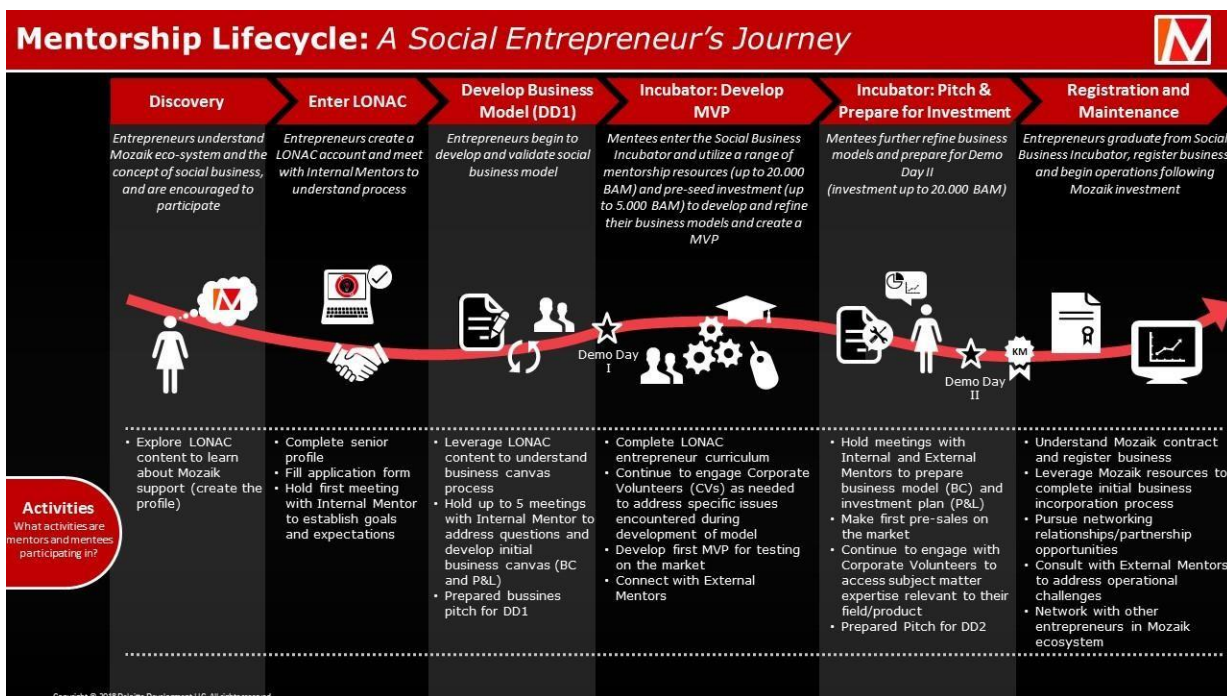
Tokom 2018. godine, Inkubator društvenog biznisa je organizovao dva događaja uživo Demo Dan 1.0 - prvi u martu 2018. godine, drugi u junu 2018. godine i jedan virtuelni Demo Dan 1.0 u julu 2018. godine.

Na sva tri Demo dana 1.0 okupili smo 30 timova i 33 mladih iz 16 gradova koji su sa sobom donijeli 26 novih društvenih poslovnih ideja. Sve poslovne ideje su dobile mentorsku podršku do tri mjeseca prije Demo Dana 1.0, kako bi se njihova ideja razvila u poslovni model spreman za *pre-seed* investiciju.

Detalji sa Demo Dana 1.0 u junu 2018. godine

Prvi Mozaikov Virtuelni Demo Dan 1.0 bila je nova era pristupa Inkubatora prema mladim ljudima koji imaju ideje za društveno poslovanje koje je još uvijek u fazi razvoja, a potrebno im je mentorstvo i finansijska podrška, ali iz različitih razloga nisu u mogućnosti prisustvovati našim događajima na terenu (porodične obaveze, poslovi sa

punim radnim vremenom, udaljenosti itd.).

Sljedeće ideje nagrađene su *pre-seed* ulaganjima u 2018. godini:

Naziv društvenog biznisa	Grad / Lokacija	Kratki opis
Axis	Tešanj	Pogon za preradu pilećih nogica
Eko s juga	Mostar	Proizvodnja povrća
Soft Hug	Breza	Proizvodnja aromatiziranih ukrasnih jastuka
Vilenski čajevi	Kotor Varoš	Proizvodnja prirodnog čaja
PetWet	Sarajevo	Proizvodnja šampona za kućne ljubimce
Lahor	Mostar	Automatizirana praonica rublja
Nanine slastice	Mostar	Proizvodnja domaće, ručno rađene hrane
Argerr d.o.o.	Sarajevo	Studio za 3D modeliranje
Svijet bez etikete	Tuzla	Online psihološko savjetovanje
New way english school	Tomislavgrad	Škola engleskog jezika
BioS cosmetics by Alabajči	Tuzla	Proizvodnja prirodne kozmetike
WallME	Sarajevo	Zidovi za digitalno oglašavanje
Hostel Square Tuzla	Tuzla	Hostel i turistička agencija
Reduce, Reuse, Recycle	Mostar	Postrojenje za recikliranje PET boce
Stap Milk	Zenica	Proizvodnja domaćeg mlijeka i sira.
Learning through Play	Vogošća	Proizvodnja edukativnih igračaka i mobilnih aplikacija za roditelje koje će ih koristiti sa svojom djecom.
The Little Field of Pomegranate	Mostar	Proizvodnja soka od nara.
Flop	Istočno Sarajevo	Studentski prostor za zajednički rad i informativni web portal
UNITE	Tuzla	Mobilna aplikacija za društveno umrežavanje.
NDone	Sarajevo	NFC (Near Field Communication) sistem za naručivanje i plaćanje.

Napomena: još devet timova dobilo je *pre-seed* i *seed* investicije, što je opisano u odjeljku o registrovanim biznisima.

3.3.3. DEMO DAN 2.0

U aprilu 2018. godine u Sarajevu je održan Demo Dan 2.0, nudeći timovima sa kojima smo radili u posljednjih šest mjeseci priliku da prezentuju svoje ideje i tako dobiju *seed* investiciju i kontinuiranu podršku mentorstva. Događaju je prethodio intenzivan rad na pripremi i testiranju njihovih poslovnih ideja, što je rezultiralo izuzetnom kvalitetom prezentiranih ideja.

Jedanaest timova je odabrano za učešće na događaju, a svih jedanaest je dobilo pristup *seed* investicijama i podršku mentorstva, od kojih je pet njih provelo dodatna prilagođavanja svog poslovnog modela prije registracije. Konačne odluke nisu bile zasnovane samo na trominutnom prezentovanju na ovom događaju, već su bile dio dužeg procesa.

Naime, svi članovi žirija imali su priliku čuti sedmodnevne prezentacije svih timova sedam dana prije održavanja Demo Dana 2.0, nudeći timovima dovoljno povratnih informacija o kvaliteti rada do tada (istraživanje tržišta, planiranje proizvodnje i finansijsko planiranje, razvoj poslovnog modela itd.). Ovo je timovima dalo priliku da ponovo razrade neke zaključke i još jednom razmisle o tome da li su njihove ideje odgovarajuće za naredni korak inkubacije - registraciju biznisa.

Kratak sažetak biznisa, kao jedan od najvrijednijih alata za žiri da se upozna sa načinom poslovanja, prodajom i finansijskim predviđanjima, također su značajno poboljšani za ovaj događaj, a planiramo ih dodatno unaprijediti na osnovu povratnih informacija od Deloitte konsultanata koji nam pomažu u ponovnoj obradi različitih procesa unutar Inkubatora.

3.3.4. DEMO DAN 3.0

Mozaik je u saradnji sa Finance in Motion organizovao EFSE Akademiju za poduzetništvo, kako bi podržao start-up firme i mlade poduzetnike u fazi ubrzanja procesa poslovanja. Ovaj turnir bio je odlična prilika za društvene biznise da dobiju vrijedne grantove za ubrzanje poslovanja, predstavljajući svoj rad i potencijalne mogućnosti za rast.

Na turnir se prijavilo 30 start-up firmi, a odabrana su 22 tima koji imaju potencijal da se razviju da se predstave žiriju. Nakon prezentovanja, žiri je proglasio pobjednike u četiri kategorije:

- **Nagrada za žene poduzetnice:** Dobitnica 3.000 EUR je Super Woman (Mozaik inkubator).
- **Nagrada za inovaciju:** Dobitnici 3.000 EUR su Farmer.ba i Hurma Hanuma;
- **Nagrada za društveni impakt:** Dobitnici 3.000 EUR su New Traficlight i Urban Krovovi (Mozaikov inkubator);
- **Nagrade za ubrzanje poslovanja:** Dobitnici: Tree D One 6 000 EUR, Play Learn Grow - 6 000 EUR (Mozaikov inkubator), Fedback 6 000 EUR, Herbs 10 000 EUR, Axis 10.000 EUR (Mozaikov inkubator, Dawood 10 000 EUR, Greens 10 000 EUR (Mozaikov inkubator, AgroRevolution 10 000EUR (Mozaikov inkubator) i Freya Design 10 000 EUR.

3.3.5. PROGRAM DRUŠTVENOG BANKARSTVA

U decembru 2017. godine Mozaik je potpisao jednogodišnji ugovor sa Sparkasse bankom (dio Erste Grupe) o provođenju njihovog projekta društvenog bankarstva u zemlji. Kao dio ugovora, Sparkasse banka ponudit će društvenim preduzećima najviše pet kredita do 10.000 EUR. Fondacija Mozaik će, s druge strane, provesti poziv za društveno-poslovne ideje i inkubirati prave poslovne ideje do tačke spremnosti za ulazak u kreditni aranžman sa Sparkasse bankom.

Slika 12 'Korak po korak' je projekt društvenog bankarstva u regiji Erste Grup

Nacionalni poziv za podnošenje prijava raspisan je u maju, kada se prijavilo 68 pojedinaca iz 24 grada širom zemlje, a učestvovalo je 40% žena.

Žiri koji čini uprava Mozaika i Sparkasse banka odabrao je 31 ideju društvenog biznisa koje će pozvati u proces inkubacije. Tri od osam finalista programa nagrađeni su kreditima: Igraj, uči, rasti; Safe Hand and Super Žena, sve dolazi iz Mozaikovog inkubatora. Ovo je ohrabrilo Sparkasse banku da se osloni na Mozaikov proces dubinske analize, kako bi smanjila svoj rizik i ponudila Mozaiku da vodi cjelogodišnji program društvenog bankarstva putem platforme LONAC.

3.3.6. TRENING I UČEŠĆE NA DOGAĐAJIMA

Mozaik kontinuirano ulaže u razvoj vještina i obrazovanje mladih društvenih poduzetnika, bilo da se radi o investiranjima u obliku *seed* ili *pre-seed* ulaganja. Tokom 2018. godine, osam naših timova i biznisa prošli su 20 treninga i studijskih posjeta.

3.4. POSTATI REGIONALNI ZLATNI STANDARD ZA ODRŽIVOST I DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO

3.4.1. M-FOND- IZGRADNJA ZADUŽBENOG FONDA

Strategija izgradnje zadužbenog fonda jedan je od stubova dugoročne održivosti Mozaika. Potpisali smo ugovor sa Mott Foundation za odgovarajući grant u iznosu od 500.000 USD za prvih 250.000 koje uspijemo prikupiti. Odbor Mozaika odlučio je staviti imovinu Mozaika, kuću koju posjedujemo u starom gradu, kao doprinos zadužbenom fondu. Naš zadužbeni fond trenutno iznosi 495.135 USD.

Cijelokupan iznos uvijek stoji na bankovnom računu i tražimo najbolji način za izgradnju našeg konzervativnog portfolija iz ovog fonda. Mott Fundaciju ćemo obavijestiti o našoj odluci.

Vjerujemo da će nam naš imidž okosnice ekosistema za podršku društvenim poduzetnicima omogućiti da ubuduće prikupljamo dodatna sredstva za zadužbeni fond od velikih donatora, pojedinaca i kompanija.

3.4.2. REGISTROVANI MIKROBIZNISI

Mozaik pruža mogućnost mladim ljudima da dobiju male grantove i registruju svoje mikrobiznise, računajući na zapošljavanje jedne osobe. Na ovu ideju došli smo nakon što smo shvatili da neka od društvenih biznisa koja su se prijavila za naš Inkubator neće moći ostvariti dovoljan prihod na tržištu da postanu doo. Mikrobiznis je prvi korak u razvoju njihove ideje i nadamo se da će ovo postati još jedan put do našeg Inkubatora impakta.

Objavili smo poziv za LONAC od 12. septembra do 10. oktobra. Ukupno 43 mlada kandidata (40% žena, 60% muškaraca) prijavili su se sa poslovnom idejom za svoj mikrobiznis.

Od 12. do 14. oktobra u Sarajevu smo obavili preliminarni odabir 43 prijave uz pomoć 17 članova odbora Omladinskih banaka i osoblja inkubatora impakta Mozaika. Na osnovu preporuka komisije za selekciju, podnosioci prijave su dodatno popunili podatke u prijavama, a 23 kandidata/kandidatkinje su završili ovaj proces.

Njihove poslovne ideje ušle su u kampanju za glasanje unutar zajednice, od 7. do 13. novembra, a njih 15 je dobilo potrebnu podršku. Mozaik je 10. decembra potpisao 15 ugovora za podršku sljedećim idejama za mikrobiznis: <http://online.fliphtml5.com/ihsr/wozl/>

3.4.3. DRUŠTVENO POSLOVANJE U MOZAIKOVOM PORTFOLIJU:

[HTTP://ONLINE.FLIPHTML5.COM/IHSR/QLXN/](http://online.fliphtml5.com/ihsr/qlxn/)

4. RAZVOJ MOZAIKA

4.1. REGIONALNO SKALIRANJE

U decembru 2018. godine Mozaik je od Fondacije Bosch dobio dodatni grant za pilot fazu za regionalno proširenje platforme Lonac u Hrvatsku, Srbiju i Crnu Goru. Ovu saradnju ćemo graditi na čvrstim temeljima saradnje sa nacionalnim fondacijama u okviru potpisivanja i stvaranja novih partnerstava sa drugim zainteresiranim stranama koje pružaju usluge aktivistima i poduzetnicima u regiji.

Takođe smo pozvani da učestvujemo u projektu izgradnje Mreže društvenih poduzetnika u Turskoj, kojeg finansiraju EU i Turska, gdje Mozaik ima savjetodavnu ulogu.

Fondacija Mozaik kao vodeći partner jača model Omladinske banke iz prethodnih godina u Srbiji i Hrvatskoj, a od kraja 2017. godine i u Makedoniji, gdje u partnerstvu sa Mladi Info osnivamo mrežu koja se sastoji od 13 Omladinskih banaka.

Partneri smo sa Europe Foundation Georgia za prenošenje znanja između OB iz Gruzije, Abhazije i Bosne i Hercegovine.

Mozaik je aktivan član YouthBank International mreže (zajedno sa 23 fondacije i organizacije koje podržavaju više od 225 OB), a tokom 2018. godine podijelili smo najbolje prakse, uključujući YBI forum u novembru u Istanbulu, Turska.

4.2. CIE REGIONALNI IMPACT FOND

Kako su se odvijale aktivnosti na provedbi različitih aspekata Mozaikove desetogodišnje strategije, našli smo se na početku kritične faze za potpunu provedbu strategije-osigurati dugoročnu finansijsku, tehničku i tržišnu infrastrukturu za društvene biznise. Ovo je predstavljalo zajedničku zabrinutost svih učesnika društvenog impakta i zainteresiranih strana u Centralnoj i Istočnoj Evropi. Finansijska infrastruktura zahtijeva dugoročne i različite izvore finansiranja. Trenutno CIE regiji nedostaje odgovarajući nivo i vrste finansijskih sredstava, s obzirom da se svega 35% evropskih sredstava za društvene biznise troši na CIE regiju, a ulaganja u rizičnu filantropiju 65 puta su manja u ovoj regiji nego u Zapadnoj Evropi. Nakon razdoblja razgovora, koji su započeli još na godišnjem sastanku EBRD -a za 2015. godinu, ovaj dio je postao fokus rada. Na ovom polju Mozaik je dao svoj doprinos u okviru Radne grupe za ulaganja u regiji CIE za impakt na investicije (eng. CEE Impact Investment Task Force), organizovane pod okriljem European Venture Philanthropy Association.

Fond se zove MIF II Impact Venture Fund, a upotpunjena je dokumentacija za njegovo pokretanje 2018. godine. Osigurali smo i rezervni fond od 125.000 EUR, kao i spremnost EFSE -a za učešće u fondu. Prvi korak je osigurati strukturne fondove od EIF -a, a mi smo još u procesu pregovora.

MIF II će osigurati kapital, kvazi kapital i hibridno finansiranje za evropska mala i srednja preduzeća i društvena preduzeća koja se vode impaktom, a čiji proizvodi nude rješenja za složene društvene izazove i istovremeno stvaraju finansijsku dobit. Fond će ulagati u evropska mala i srednja preduzeća i društvena preduzeća koja se vode impaktom, onima koji nude lanac vrijednosti, posrednicima i društvenim preduzećima čiji proizvodi i usluge ciljaju, dosežu i utiču na desetine hiljada klijenata i korisnika. MIF II će ulagati u evropska tržišta impakta i ulaganja, sa posebnim naglaskom na sljedeće zemlje: Albanija, Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Češka, Hrvatska, Estonija, Grčka, Mađarska, Kosovo, Latvija, Litvanija, Makedonija, Crna Gora, Poljska, Rumunija, Srbija, Slovačka i Slovenija. MIF II će uložiti do 40 manjinskih ulaganja od 0,25 EUR do 2.5 miliona EUR koje će imati za cilj da se održe sedam do deset godina. Fokusirat će se na sektore visokog rasta i velikog impakta: njegu i zdravstvenu zaštitu, finansijske usluge, održivu poljoprivredu i prerađu hrane, čistu energiju i tehnologiju, zajednicu i obrazovanje.

4.3. IZGRADNJA ZAJEDNICE I ANALITIKA PODATAKA

Godišnje, programi Fondacije Mozaik redovno uključuju hiljade mladih iz cijele BiH. Kroz različite faze postojećih programa, odnosno Omladinske banke i Inkubator impakta, prikupljamo podatke o demografskim karakteristikama, radnom statusu, profesionalnim ambicijama, sklonosti preuzimanju rizika, kao i vrijednostima koje predstavljaju temelje profesionalnog djelovanja. Mozaik je zaposlio analitičara podataka kako bi u potpunosti iskoristio postojeće i buduće podatke u smislu poboljšanja sadržaja programa, internih tokova procesa i u svrhu boljeg razumijevanja potreba naših korisnika.

Nekoliko je načina na koje se ovom funkcijom želi poboljšati djelovanje organizacije:

1. *Naš proces praćenja i evaluacije bit će potpuno internaliziran i integrisan sa drugim funkcionalnim procesima.* Prethodnih godina morali smo angažovati vanjsku organizaciju koja će voditi naše procese praćenja i evaluacije, a to nas je koštalo mnogo, u smislu vremena i novca. Vanjska organizacija nije mogla shvatiti dubinu naših procesa u istoj mjeri kao neko kome je dodijeljena uloga internog istraživača, kroz jednostavna svakodnevna posmatranja i analizu podataka.
2. *Naša izjava o impaktu bit će dopunjena jasnom metodologijom mjerenja impakta i kompletnom alata koji su interno vlasništvo.* Fondacija Mozaik ima vrlo jasnu ideju o tome šta će postići do 2026. godine. Da bismo došli u tu fazu i bili u mogućnosti generalizirati naša saznanja, moramo imati jasnu, teoretski podržanu i konzistentnu metodologiju i pokazatelje uspjeha. Radit ćemo na mjerenju impakta na dva nivoa: za organizaciju u cjelini i za društvene biznise iz našeg portfolija. Naši društveni biznisi će također dobiti jasne smjernice o načinu praćenja, vođenja evidencije i izvještavanja o svom društvenom impaktu do kraja svake godine. Krajnji rezultat ovoga trebao bi biti izvještaj koji će objediniti impakt organizacije na mlade do tačke stvaranja njihovog društvenog poslovanja, ali i impakt društvenih biznisa na društvo, uspostavljenih kroz programe Mozaika.

3. *Naše interne odluke u potpunosti će se voditi podacima.* Programske aktivnosti su potpuno fleksibilne kategorije unutar programa Mozaika. Prilagođavanje naših aktivnosti bit će reakcija na saznanja na osnovu istraživanja, a ne ad-hoc osnovi. Sada ćemo implementirati pametno korištenje podataka za podršku svim promjenama aktivnosti koje provodimo, da bismo došli do krajnjeg rezultata.
4. *Prijedlozi u vezi sa politikama na osnovu podataka u stvarnom vremenu.* On/Offline zajednica kojoj se Mozaik pridružuje trebala bi omogućiti pristup podacima o korisnicima zajednice u stvarnom vremenu. Na temelju naših zapažanja o ovim podacima, izrađivat ćemo prijedloge politika.
5. *Istraživanja koja služe poboljšanju programa i odjela.* Funkcija analitičara podataka bit će u velikoj mjeri povezana sa marketinškim aktivnostima i funkcijama, ali će težiti da služi i svim drugim odjelima i programima, da bi se poboljšao proces i isporuka sadržaja.

4.4. MREŽE

U 2018. godini nastavili smo sa aktivnim učestvovanjem u okviru nekoliko mreža: Grantmakers East Forum, European Foundation Centre, SIGN Network i Nacionalna mreža za izgradnju mira, NVO vijeće, EVPA... Mozaik je izabran kao član upravnog odbora i komisije za upravljanje u European Foundation Centre.

Regionalna mreža SIGN osvojila je drugi regionalni EU grant i provodi projekt SIGN Up for Impacy, kojeg vodi Trag, a partneri su Horus, fAct, FIQ, Catalyst i Mozaik.

U konačnici, mnogo ulažemo u razvoj snažne neformalne mreže društvenog poslovanja i biznisa koja mogu podržati naš kurikulum, model kompetencija i razvoj naših društvenih poduzetnika. Osnažujemo jaku ekipu mentora koji mogu podržati naše društvene biznise tokom procesa inkubacije.

5. IZAZOVI I STRATEGIJE ZA UBLAŽAVANJE RIZIKA

Iako smo jako ponosni na rezultate koje je Mozaik postigao, 2018. godina će se pamtili kao vrlo izazovna godina, uglavnom zbog dva razloga koja su bila izvan naše kontrole:

- a) O podršci SDC-a u iznosu od 50% našeg godišnjeg budžeta pregovaralo se sredinom juna, kada je njihova šestomjesečna podrška za izradu punog prijedloga projekta okončana. Međutim, zbog složenosti strategije i činjenice da se odluka donosi

u Bernu i da je ovo prvi put da se ovaj instrument sufinansiranja uvodi u Bosni i Hercegovini, još uvijek smo u procesu pregovora, uz „obećanje“ da će se posljednji sastanak na kojem će se dati samo formalno odobrenje održati u 7. februara. Ova podrška je za nas od velikog značaja, jer smanjuje potrebu za prikupljanjem sredstava i pruža dobru osnovu za ponavljanje za narednih 8 godina. Međutim, zbog ovog prolongiranja morali smo sniziti plate za tri mjeseca (menadžeri 20%, ostalo osoblje 10%)

- b) Naš tehnički partner za razvoj softvera za LONAC prestao je postojati u oktobru. Nakon mnogih pregovora, u procedurama raskida ugovora, Mozaik je uspio nabaviti kopiju koda (vrijednost preko 100.000 USD) i sada pokušavamo organizovati pravi tim koji će biti podizvođači za održavanje i razvoj. Također smo uspjeli angažovati vlasnika proizvoda, najvažniju osobu u procesu razvoja platforme Lonac, za testiranje i pripremu tima programera za Mozaik.

Finansijski izvještaj za 2018. godinu

Fondacija Mozaik			1 EURO = BAM	1,95583
Finansijski izvještaj za 2018. godinu			1 USD = BAM	1,68
	Naslov	Ukupno BAM	Ukupno EUR	Ukupno USD
	Grantovi	736.332	376.481	438.293
1	Razvoj zajednice	431.680	220.714	256.952
1.1.	Projekti društvenih inovacija - Omladinske banke	360.793	184.471	214.758
1.2.	Podrška partnera	60.781	31.077	36.179
1.3.	Podrška u vidu troškova prevoza za mlade	10.106	5.167	6.015
2	Društveno poduzetništvo	304.652	155.766	181.340
2.1.	Grantovi za lean start-up poslovanje - Inkubator društvenog biznisa i povećanje grantova - ubrzavanje grantova (Start-up)	304.652	155.766	181.340
			0	0
3	Osoblje (plate i ostala primanja)	894.062	457.127	532.180
3.1.	Direktor	98.418	50.320	58.582
3.2.	Izvršni direktor	83.212	42.546	49.531
3.3.	Direktor revizije i unutrašnje kontrole	79.708	40.754	47.445
3.4.	Menadžer za komunikacije u vezi sa strategijom	68.812	35.183	40.960
3.5.	Direktor programa/ Omladinske banke	71.848	36.735	42.767
3.6.	Menadžer za grantove	36.922	18.878	21.977
3.7.	Direktor Inkubatora društvenog biznisa	52.997	27.097	31.546
3.8.	Koordinator za monitoring i evaluaciju, mjerenje impakta i unapređenje kurikuluma / Analitičar podataka	38.596	19.734	22.974
3.9.	Koordinator za digitalni marketing - 9 mjeseci	24.634	12.595	14.663
3.10.	Pravnik	40.863	20.893	24.323
3.11.	Službenik za finansije I	33.852	17.308	20.150
3.12.	Službenik za finansije II	30.734	15.714	18.294
3.13.	Službenik za finansije III	28.962	14.808	17.239
3.14.	Službenik za administraciju	26.765	13.685	15.932
3.15.	Mentor za poslovni razvoj I	46.637	23.845	27.760
3.16.	Mentor za poslovni razvoj II - 6 mjeseci	20.680	10.574	12.310
3.17.	Menadžer za kolektivni impakt - 6 mjeseci	21.194	10.836	12.615
3.18.	Konsultant - CIM stručnjak - dio plate od Mozaika	16.886	8.634	10.051
	Troškovi ostalog osoblja			
3.19.	Održavanje kancelarijskih prostorija	12.759	6.524	7.595
3.20.	Ugovori - mentor za poslovni razvoj	20.314	10.386	12.092
3.21.	Ugovori - HUB menadžer	12.950	6.621	7.708
3.22.	Ugovori - pripravnici	24.644	12.600	14.669
3.23.	Rezervacije za otpremnine	1.675	856	997
4	Ugovorene usluge	511.049	261.295	304.196
4.1.	Izgradnja kapaciteta u lokalnim zajednicama (treninzi, olakšavanje procesa i savjetovanje)	37.312	19.077	22.210
4.2.	Razvoj kapaciteta - mentorstvo (treninzi, olakšavanje procesa i savjetovanje)	98.871	50.552	58.852
4.3.	Unapređenje i revizija kurikuluma	5.284	2.702	3.145
4.4.	Projekti društvenih inovacija - Monitoring	19.598	10.020	11.665
4.5.	Promotivne, PR i marketinške aktivnosti	46.887	23.973	27.909
4.6.	Konferencija / Omladinska banka	22.490	11.499	13.387
4.7.	Promotivni događaji za Inkubator (Kick-Off, Demo Dan I, Demo Dan II, Demo Dan III)	114.509	58.548	68.160
4.8.	Usluge ugovorene za Techsoup	39.039	19.960	23.238
4.9.	Vanjske ugovorene IT usluge (serveri, održavanje Navision-a, IT podrška...)	43.826	22.408	26.087
4.10.	Usluge istraživanja i razvoja on-line zajednice	14.669	7.500	8.731
4.11.	Advokatske i notarske usluge	17.648	9.023	10.505
4.12.	Web dizajner	4.534	2.318	2.699
4.13.	Revizija	27.574	14.098	16.413
4.14.	Prevodilačke usluge	2.164	1.106	1.288
4.15.	Godišnje licence za IT aplikacije	3.699	1.891	2.202
4.16.	Strateško planiranje i sastanci Upravnog odbora, savjetodavnih grupa i osoblja	5.292	2.706	3.150
4.17.	Trenizi za osoblje	7.653	3.913	4.555

5	Tekući troškovi		271.640	138.887	161.690
5.1.	Najam prostorija (Sarajevo, Banja Luka)		50.948	26.049	30.326
5.2.	Režije (Sarajevo, Banja Luka)		8.592	4.393	5.114
5.3.	HUB		3.516	1.798	2.093
5.4.	Održavanje ureda i opreme		9.029	4.616	5.374
5.5.	Osiguranje osoblja i osiguranje opreme		6.613	3.381	3.936
5.6.	Vozilo (održavanje, registracija vozila i osiguranje)		16.546	8.460	9.849
5.7.	Komunikacije		29.559	15.113	17.595
5.8.	Uredski materijal		14.121	7.220	8.405
5.9.	Lokalna putovanja (gorivo, smještaj i dnevnice) - osoblje		30.042	15.360	17.882
5.10.	Međunarodna putovanja - prevoz, dnevnice, smještaj (konferencije, stvaranje mreže ljudi, obuka)		56.309	28.790	33.517
5.11.	Amortizacija kancelarijske opreme		13.531	6.918	8.054
5.12.	Amortizacija poljoprivredne opreme		21.627	11.058	12.873
5.13.	Umanjenje vrijednosti vozila		11.207	5.730	6.671
6	Ostalo		180.567	92.322	107.480
6.1.	Bankovne naknade		8.284	4.236	4.931
6.2.	Naknade za članarine		14.921	7.629	8.882
6.3.	Troškovi poreza		13.272	6.786	7.900
6.4.	Troškovi kamata		374	191	223
6.5.	Troškovi prodaje nekretnine		135.000	69.024	80.357
6.6.	Troškovi za prethodne godine		7.462	3.815	4.442
6.7.	Neplanirani troškovi		1.254	641	746
	FIKSNI TROŠKOVI - UKUPNO		2.593.650	1.326.112	1.543.839
			KM	EUR	USD
1	PRIHOD				
1.1.	Podrška lokalnih, federalnih i nacionalnih institucija		224.901	114.990	133.870
1.2.	Podrška donatora		2.184.627	1.116.982	1.300.373
1.3.	Podrška donatora/ oprema		43.873	22.432	26.115
1.4.	Aktivnosti koje stvaraju prihod (treninzi)		10.996	5.622	6.545
1.5.	Ostali prihodi - (Naknada putnih troškova)		1.322	676	787
1.6.	Ostali prihodi (bankovne kamate i kurs)		12.497	6.390	7.439
1.7.	Prihodi od prodaje imovine		135.000	69.024	80.357
1.8.	Prihodi od korekcija iz prethodnih godina		8.122	4.153	4.835
1.9.	Ostali prihodi (naknada za potraživanja od osiguranja)		598	306	356
	UKUPNI PRIHODI		2.621.936	1.340.575	1.560.676
	RAZLIKA		28.286	14.463	16.837

Prihod 2018. god.

Fondacija Mozaik			1 EURO= KM 1 USD = KM	1,95583 1,68
	Ukupni prihod 2018	KM	EUR	USD
1	C.S. Mott Foundation	565.267,94	289.017	346.590
2	Robert Bosh Stiftung	244.478,75	125.000	145.523
3	Porticus/Stiftung Auxilium	176.024,70	90.000	104.777
4	Medicor Foundation	293.374,50	150.000	174.628
5	ZEIT-Stiftung Hamburg	195.583,00	100.000	116.418
6	Douglas Miller- CAFF American donor	143.130,14	73.181	85.000
7	Swedish International Development Cooperation Agency-SIDA	377.320,68	192.921	224.596
8	Federal Department of Foreign Affairs Embassy of Switzerland	77.432,00	39.590	46.090
9	Rockefeller Brothers Fund New York	70.359,62	35.974	42.000
10	Citibank Europe plc, Luxembourg (EFSE)	418.803,84	214.131	249.288
11	Lokalne vlasti	222.959,00	113.997	132.714
12	Evropska unija/ SIGN	74.646,21	38.166	44.432
13	Techsoup Foundation	64.422,39	32.939	38.347
14	USAID (Georgia)	121.239,06	61.989	72.332
15	Philip Moriss BiH	84.353,90	43.129	50.000
16	Sparkasse bank	19.558,30	10.000	4.810
17	European fund for the Balkans	977,92	500	582
18	Pojedinačni donatori (zaposlenici) - M Fond	2.066,92	1.057	1.230
19	Aktivnosti koje stvaraju prihod - Mladi info Skoplje	6.996,46	3.577	4.098
20	Firme	370,00	189	220
21	Prihodi od prodaje imovine	125.000,00	63.911	74.405
22	Ostali prihodi (osiguranje, kamate, refundiranje)	7.802,41	3.989	4.644
UKUPNO		3.292.168	1.683.259	1.962.724

Bilans stanja 2018

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2018. GOD.

2018 (1 USD = 1,68 KM)

1,68

I OSNOVNA SREDSTVA	KM	USD
Stalna imovina	320.398	190.713
Namještaj i oprema (računari, printeri, namještaj, video oprema i druga uredska oprema)	12.743	7.585
Vozila	21.314	12.687
Lifesaver pročišćivači vode	40.863	24.323
Prostorije za hlađenje za poljoprivredne proizvode	65.933	39.246
Softver Lonac.pro	179.545	106.872
Dugoročna ulaganja	117.395	69.878
Ulaganje u EkoMozaik, MaŠtu i nova poduzetništva (vlasnički kapital)	116.825	69.539
Dugoročne obaveze	570	339
Kratkotrajna imovina	1.464.270	871.589
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.334.869	794.565
Ostala obrtna sredstva/ zaposlenici	4.237	2.522
Ostala obrtna sredstva/ donatori	12.077	7.189
Ostala obrtna sredstva/ Potraživanja od EkoMozaik-a	55.100	32.798
Ostala obrtna sredstva/ Potraživanja od NVO Alert	35.148	20.921
Ostala obrtna sredstva/ Povrat PDV-a	19.871	11.828
Avansi plaćeni za usluge i dobavljače	2.968	1.767
Ukupna imovina	1.902.063	1.132.181

II OBAVEZE	KM	USD
Kratkoročne obaveze	110.407	65.718
Obaveze prema dobavljačima	10.808	6.433
Obaveze prema zaposlenicima - plate	32.062	19.085
Obaveze po ugovorima za usluge	7.583	4.514
Obveze za poreze, naknade i ostale prihode	39.775	23.676
Obaveze - obračunati troškovi - (usluge revizije i avansi)	9.031	5.376
Ostale obaveze	11.148	6.636
Kratkoročne obaveze/prihod primljen u 2018. godini	543.721	323.643
Obračunati prihod od donacija za troškove projekata za 2019. godinu	543.721	323.643
Dugoročne obaveze	327.944	195.205
Obračunati prihod od donacija za projekte / fiksna sredstva	320.964	191.050
Zajam od BH Telecoma za mobilne uređaje	2.160	1.286
Rezervacije za otpremnine	4.820	2.869
Neto imovina	919.991	547.615
Kapital	88.165	52.480
Zadužbeni fond	831.826	495.135
Ukupne obaveze	1.902.063	1.132.181